

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	15.05.2008
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.08.2008
Avaldamismärge:	

Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus

Vastu võetud 15.09.1993

[RT I 1993, 63, 892](#)

(vt samuti §-s 51 toodud erandeid).

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
14.12.1993	RT I 1993, 79, 1186	08.01.1994
23.11.1994	RT I 1994, 91, 1528	30.12.1994
26.06.1996	RT I 1996, 49, 953	26.07.1996
18.03.1997	RT I 1997, 24, 365	25.03.1997
10.09.1997	RT I 1997, 69, 1111	04.10.1997
03.06.1998	RT I 1998, 57, 859	06.07.1998
10.02.1999	RT I 1999, 24, 358	21.03.1999
terviktekst RT paberandjal	RT I 1999, 42, 497	
12.10.1999	RT I 1999, 79, 730	01.09.2000
04.04.2000	RT I 2000, 33, 195	04.05.2000
14.06.2000	RT I 2000, 54, 349	16.07.2000
22.11.2000	RT I 2000, 95, 611	01.01.2001
16.05.2001	RT I 2001, 50, 288	01.07.2001
29.08.2001	RT I 2001, 75, 454	21.09.2001
20.02.2002	RT I 2002, 25, 144	01.09.2002
26.03.2002	RT I 2002, 34, 205	29.04.2002
05.06.2002	RT I 2002, 53, 336	01.07.2002
18.06.2002	RT I 2002, 57, 359	01.09.2002
19.06.2002	RT I 2002, 61, 375	01.08.2002
20.06.2002	RT I 2002, 63, 389	29.07.2002
20.06.2002	RT I 2002, 64, 393	20.07.2002
16.10.2002	RT I 2002, 90, 521	01.01.2003
29.01.2003	RT I 2003, 21, 125	13.03.2003
07.04.2004	RT I 2004, 27, 180	01.05.2004
14.04.2004	RT I 2004, 30, 206	07.05.2004
21.04.2004	RT I 2004, 41, 276	05.07.2004
28.06.2004	RT I 2004, 56, 404	01.09.2004
29.09.2005	RT I 2005, 54, 431	01.01.2006
15.06.2006	RT I 2006, 32, 246	17.07.2006, osaliselt 1.09.2006
28.09.2006	RT I 2006, 46, 334	03.11.2006
22.11.2006	RT I 2006, 53, 399	11.12.2006
21.12.2006	RT I 2007, 3, 13	26.01.2007
21.12.2006	RT I 2007, 3, 13	01.09.2007
14.06.2007	RT I 2007, 45, 320	20.07.2007
06.12.2007	RT I 2008, 1, 2	01.09.2008
10.04.2008	RT I 2008, 18, 125	15.05.2008

I. peatükk

ÜLDSÄTTED

§ 1.

(1) Käesolev seadus määrab kindlaks üldhariduskooli (edaspidi *põhikool ja gümnaasium*) õigusliku seisundi ja töökorralduse.

(2) Eraõigusliku juriidilise isiku asutusena tegutsevale põhikoolile või gümnaasiumile kohaldatakse käesolevat seadust niivõrd, kuivõrd erakooliseadus ei sätesta teisiti.

(3) Käesolevas seaduses ja selle alusel antud määrustes ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

(4) Käesolevas seaduses ja selle alusel antud määrustes käsitletakse isiku elukohana rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadressi. Kui isikul ei ole registrijärgset elukohta, määratleb isik oma elukoha ise. [RT I 2006, 46, 334- jõust. 03.11.2006]

§ 2.

(1) Põhikool ja gümnaasium on ühtluskool, milles iga järgmine õppeaasta (klass) tugineb vahetult eelmisele ning võimaldab tõrgeteta ülemineku ühest koolist teise.

(2) Põhikool on kool, mis loob õpilastele võimalused põhihariduse omandamiseks ning koolikohustuse täitmiseks. Põhikoolis on 1.-9. klass. Hariduse kättesaadavuse ja koolikohustuse täitmise tagamiseks võidakse moodustada algkooli (sealhulgas lasteaed-alkooli), milles sõltuvalt vajadustest ja võimalustest võivad olla 1.–6. klass, ning lasteaed-põhikooli.

(3) Gümnaasium on kool, mis loob võimalused üldkeskhariduse omandamiseks. Gümnaasiumis on 10.-12. klass. Gümnaasiumi juures võivad olla põhikooli klassid, millega luuakse võimalused põhihariduse omandamiseks.

(4) Kool käesoleva seaduse tähenduses on:

- 1) lasteaed-alkool;
- 1¹) lasteaed-põhikool;
- 2) alkool;
- 3) põhikool;
- 4) gümnaasium;
- 5) gümnaasium, mille juures on põhikooli klasse;
- 6) põhikool ja gümnaasium, mis tegutsevad ühe asutusena.

(5) Kooli nimetus ei pea sisaldama sõna «gümnaasium» või «põhikool». [RT I 2004, 30, 206- jõust. 07.05.2004]

§ 3.

(1) Põhihariduse ja üldkeskhariduse standardid kehtestatakse põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekavaga kooliastmeti. Kooliastmed on:

- 1) I kooliaste - 1.-3. klass;
- 2) II kooliaste - 4.-6. klass;
- 3) III kooliaste - 7.-9. klass;
- 4) gümnaasium - 10.-12. klass.

(2) Põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekava [kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega](#) . Põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava (abiõppe õppekava) ja toimetuleku riikliku õppekava [kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega](#) .

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud vastava riikliku õppekava alusel koostab kool oma õppekava. Kooli õppekava kinnitab kooli direktor käskkirjaga.

(3¹) Kooli õppekava ja selles tehtavad muudatused ning täiendused kantakse Eesti Vabariigi haridusseaduse § 36⁶ lõike 4 alusel asutatud Eesti Hariduse Infosüsteemi

(4) Usuõpetus on mittekonfessionaalne. Kool on kohustatud usuõpetust õpetama, kui seda soovivaid õpilasi on kooliastmes vähemalt 15. Usuõpetuse õppimine on vabatahtlik. [RT I 2004, 56, 404- jõust. 01.09.2004]

§ 3¹.

(1) Kooli järjepideva arengu tagamiseks koostab kool koostöös hoolekogu (nõukogu) ja õppenõukoguga kooli arengukava.

(2) Kooli arengukavas määratakse:

- 1) kooliarenduse põhisuunad ja -valdkonnad;
- 2) tegevuskava kolmeks aastaks;
- 2¹) eesti õppekeelele üleminekuks vajalikud ja võimalikud meetmed muukeelses gümnaasiumis.
- 3) arengukava uuendamise kord.

(2¹) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 nimetatud arengukava tegevuskava koostamisel arvestatakse käesoleva seaduse § 42² lõikes 3 nimetatud sisehindamise aruandes väljatoodud kooli tegevuse tugevuste ja parendusvaldkondadega.

(3) Kooli arengukava kinnitamise korra kehtestab kooli pidaja.

(4) Kooli pidaja korraldab arengukava avalikustamise avaliku teabe seaduse alusel kooli tegevuse kajastamiseks peetaval veebilehel (edaspidi *kooli veebileht*).
[RT I 2006, 32, 246- jõust. 17.07.2006; 1.09.2006]

§ 4.

(1) Sõltuvalt õpilaste vajadusest saada eriõpet, eriabi, kasvatus eritingimusi ja ravi, võib põhikool ja gümnaasium olla erivajadustega õpilaste kool või sanatoorne kool.

(2) Erivajadustega õpilaste kool on keha-, kõne-, meele- ja vaimupuuetega ning psüühikahäiretega, samuti kasvatus eritingimusi vajavatele õpilastele.

(2¹) Kasvatuse eritingimusi vajavate õpilaste kooli suunatakse õpilane alaealiste komisjoni taotlusel kohtumääruse alusel alaealise mõjutusvahendite seaduses sätestatud alustel ja korras.

(3) Sanatoorne kool on tervisehäiretega õpilastele, kus nad õpivad ja saavad vajalikku ravi.

(4) Eriõppe puhul võib õppeaastate arv tulenevalt õppekavast erineda käesoleva seaduse §-s 2 kehtestatud. [Erineva õppeaastate arvu, õppeainete loendi ja õppetundide arvu erivajadustega õpilaste koolis ja sanatoorses koolis kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega](#) .
[RT I 2004, 27, 180- jõust. 01.05.2004]

§ 5. Põhikool ja gümnaasium on munitsipaalkoolid. Vabariigi Valitsuse otsusel võivad põhikool ja gümnaasium olla ka Haridus- ja Teadusministeeriumi hallatavad või maavalitsuse haldamisele kuuluvad riigikoolid.
[RT I 2002, 90, 521- jõust. 01.01.2003]

§ 6.

(1) Koolis toimub õppetegevus päevases, õhtuses ja kaugõppe vormis.

(2) Põhihariduse omandamine õhtuses ja kaugõppe vormis ning kooli lõpetamine eksternina on lubatud koolikohustusliku vanuse ületanud isikutel, kes pole omandanud põhiharidust. Üldkeskhariduse omandamine õhtuses ja kaugõppevormis ning kooli lõpetamine eksternina on lubatud põhihariduse omandanud isikutel. Põhikooli ja gümnaasiumi õhtuses ja kaugõppe vormis õppimise, samuti kooli eksternina lõpetamise tingimused ja korra [kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega](#) .
[RT I 2002, 90, 521- jõust. 01.01.2003]

§ 7. Kool juhindub käesolevast seadusest, muudest õigusaktidest ja oma põhimäärusest.

§ 8. Õppimine on riigi ja kohalike omavalitsuste põhikoolides ja gümnaasiumides õppemaksuta.
[RT I 2006, 46, 334- jõust. 03.11.2006]

§ 9.

(1) Põhikoolis, põhikooli üksikutes astmetes ja põhikooli üksikutes klassides võib õppekeeleks olla mis tahes keel - munitsipaalkoolides kohaliku omavalitsuse volikogu ja riigikoolides haridus- ja teadusministri otsustuse alusel. Vastava ettepaneku kohaliku omavalitsuse volikogule või haridus- ja teadusministrile teeb kooli hoolekogu.

(1¹) Gümnaasiumiastmes on õppekeeleks eesti keel. Munitsipaalkooli gümnaasiumiastmes ja munitsipaalkooli gümnaasiumiastme üksikutes klassides võib õppekeeleks olla ka mis tahes muu keel. Loa muus keeles toimuvaks õppetööks annab Vabariigi Valitsus kohaliku omavalitsuse volikogu taotluse alusel. Vastava ettepaneku kohaliku omavalitsuse volikogule teeb kooli arengukavast lähtudes gümnaasiumi hoolekogu.

(1²) Kooli või klassi õppekeeleks loetakse keel, milles toimuv õpe moodustab vähemalt 60 protsenti õppekava mahust.

(2) Koolis või klassis, kus õpe ei toimu eesti keeles, on eesti keele õpe 1. klassist alates kohustuslik.

(3) Põhiharidust omandavatele õpilastele, kelle emakeel ei ole kooli õppekeel, loob kool koostöös riigi ja kohaliku omavalitsusega võimalused oma emakeele õppimiseks ja rahvuskultuuri tundmaõppimiseks eesmärgiga säilitada oma rahvuslik identiteet. [Emakeele õppimiseks ja rahvuskultuuri tundmaõppimiseks võimaluste loomise tingimused ja korra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega](#) .
[RT I 2003, 21, 125- jõust. 13.03.2003]

§ 10. [Kehtetu – RT I 1994, 91, 1528 - jõust. 30.12.1994]

II. peatükk KOOLI MOODUSTAMINE

§ 11. [RT I 2006, 46, 334– 3.11.2006]

(1) Haridus- ja Teadusministeerium ja valla- või linnavalitsus, lähtudes kohaliku omavalitsuse volikogu otsusest, moodustavad ning finantseerivad põhi- ja keskkoolide omandamise võimaldamiseks vajalikul hulgal koole.

(2) Kooli moodustamiseks peab kooli teeninduspiirkonnas elama vastavaealisi lapsi:

- 1) 3-klassilise algkooli moodustamiseks 30 õpilast;
- 2) 6-klassilise algkooli moodustamiseks 60 õpilast;
- 3) põhikooli moodustamiseks 90 õpilast.

(3) Gümnaasiumi (10.-12. klass) moodustamiseks peab olema 60 õpilast.

(4) [Kehtetu – RT I 2000, 95, 611 - jõust. 01.01.2001]

§ 12.

(1) Riigikooli moodustab Haridus- ja Teadusministeerium kohaliku omavalitsuse volikogu nõusolekul.

(2) Munitsipaalkooli moodustab valla- või linnavalitsus kohaliku omavalitsuse volikogu otsusel Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt antud koolitusloa alusel. Mitut omavalitsusüksust teenindava kooli moodustavad ühiselt nende omavalitsusüksuste valla- või linnavalitsused, lähtudes kohalike omavalitsuste volikogude otsustest Haridus- ja Teadusministeeriumi antud koolitusloa alusel.

(3) Koolil on oma põhimäärus, kus peavad olema järgmised andmed:

- 1) täielik nimetus, asukoht ja liik;
- 2) tegevuse eesmärgid ja ülesanded;
- 3) õppekeel;
- 4) õppe- ja kasvatuskorralduse alused;
- 5) õpilaste õigused ja kohustused;
- 6) kooli töötajate (personali) õigused ja kohustused;
- 7) finantseerimise, majandamise ja asjaajamise alused;
- 8) ümberkorraldamise, ümberkujundamise ja tegevuse lõpetamise alused ning kord.

(4) Munitsipaalkooli põhimääruse kinnitamine ja selle muutmine toimub valla- või linnavolikogu sätestatud korras. Riigikooli põhimääruse [kinnitab haridus- ja teadusminister või maavanem](#), kui riigikool on maavalitsuse haldamisel.

[RT I 2002, 90, 521- jõust. 01.01.2003]

§ 12¹.

(1) Koolitusloa annab munitsipaalkoolile õiguse läbi viia koolitustegevust riiklikule õppekavale vastava õppekava alusel koolitusloal märgitud kooliastmes. Koolitusloa vormi [kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega](#) .

(2) Taotluse koolitusloa saamiseks esitab valla- või linnavalitsus Haridus- ja Teadusministeeriumile vähemalt viis kuud enne õppeaasta algust.

(3) Taotlusele lisatakse:

- 1) kooli põhimäärus;
- 2) õppekava;
- 3) andmed pedagoogide kvalifikatsiooni kohta;
- 4) andmed kasutatavate ruumide (hoonete), maa-ala ja nende vastavuse kohta tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;

5) andmed kooli teeninduspiirkonna kohta ning maavanema kirjalik nõusolek kooli asutamise vajalikkuse kohta lähtuvalt piirkondlikust hariduspoliitikast ja koolivõrgu kujundamise vajadusest.

(4) [Pedagoogide kvalifikatsiooninõuded kehtestab haridusminister määrusega](#) . [Tervisekaitseinõuded kooli ruumidele \(hoonetele\), sisustusele ja maa-alale kehtestab sotsiaalminister määrusega](#) .

(5) Haridus- ja Teadusministeerium vaatab koolitusloa taotluse läbi kahe kuu jooksul taotluse saamise päevast arvates.

(6) Haridus- ja Teadusministeerium ei anna koolitusluba, kui käesoleva paragrahvi lõikes 3 ettenähtud andmed puuduvad või ei vasta õigusaktidega kehtestatud nõuetele. Koolitusloa andmise või selle andmisest keeldumise otsus tehakse koolitusloa taotlejale teatavaks posti teel või elektrooniliselt kümne tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.

(7) Enne koolitusloa taotluse esitamist tasub valla- või linnavalitsus riigilõivu.
[RT I 2004, 41, 276- jõust. 05.07.2004]

§ 13. (1) Haridus- ja Teadusministeeriumil on õigus koolitusluba kehtetuks tunnistada, kui:

1) kool või kooli pidaja ei ole ettenähtud tähtajaks ja korras täitnud riikliku järelevalve läbiviimisel tehtud ettekirjutust;

2) kool ei ole ühe aasta jooksul pärast koolitusloa väljaandmist alustanud õppetegevust, on tegevuse peatanud või lõpetanud;

3) kohaliku omavalitsuse volikogu on teinud otsuse kooli tegevuse lõpetamise kohta;

4) riikliku järelevalve käigus ilmneb, et kooli tegevus on vastuolus seadustega ja nende alusel väljaantud õigusaktidega või kooli põhimäärusega.

(2) Haridus- ja Teadusministeerium teeb koolitusloa kehtetuks tunnistamise otsuse valla- või linnavalitsusele posti teel või elektrooniliselt teatavaks viie tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.

[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]

§ 14. Munitsipaal- ja riigikoolid registreeritakse Vabariigi Valitsuse seaduse § 40 lõike 3 alusel asutatud riigi ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklikus registris. Andmed kooli kohta kantakse Eesti Vabariigi haridusseaduse § 36⁶ lõike 4 alusel asutatud Eesti Hariduse Infosüsteemi.

[RT I 2006, 46, 334- jõust. 03.11.2006]

§ 15.

(1) Vajadusel moodustab valla- või linnavalitsus koolis eraldi klasse põhiharidust omandavatele kasvatusraskustega õpilastele alates teisest kooliastmest.

(1¹) Põhiharidust omandavate kasvatusraskustega õpilaste klassi moodustamise tingimused ja korra [kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega](#) .

(2) Haridus- ja Teadusministeerium või valla- või linnavalitsus moodustab vastavalt vajadusele koole tervisehäiretega lastele ja erivajadustega õpilastele.

(3) Kooli direktor võib valla- või linnavalitsuse nõusolekul moodustada vastavalt vajadusele koolis ettevalmistusrühmi koolieelikutele alushariduse omandamise võimaldamiseks, pikapäevarühmi ja parandusõpperühmi.

(3¹) Parandusõpperühm on õpiraskustega õpilastele väljaspool õppetunde õpiabi osutamiseks moodustatud rühm.

(4) Koolis on raamatukogu.

(5) [Koolieelikute ettevalmistusrühmade, pikapäevarühmade ja parandusõpperühmade, samuti raamatukogude töökorralduse alused kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega](#) .

[RT I 2004, 30, 206- jõust. 07.05.2004]

§ 16.

(1) Kooli juures võivad tegutseda pikapäevarühmad, ringid, stuudiod jm klassivälise tegevuse vormid.

(2) [Kehtetu – RT I 2002, 63, 389- jõust. 29.07.2002]

§ 16¹.

(1) Vajaduse korral moodustab kooli pidaja kooli juurde õpilaskodu. Õpilaskodu on kooli struktuuriüksus, kus tagatakse õpilasele tema individuaalsetele vajadustele ja huvidele vastavad õppimis-, elamis- ja kasvatustingimused. Õpilaskodu töökorralduse alused [kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega](#) .

(2) Kooli pidaja taotlusel ning kooskõlastatult kooli asukohajärgse maavanemaga [määrab haridus- ja teadusminister](#) maakonnas munitsipaal- või erakooli (-koolid), mille juures olevas või moodustatavas õpilaskodus luuakse riiklikult toetatavad kohad, ning riiklikult toetatavate kohtade arvu nendes koolides.

(3) Õpilase õpilaskodusse vastuvõtmise otsustab kooli direktor. Õpilase õpilaskodusse vastuvõtmise aluseks on:

- 1) õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul õpilase seadusliku esindaja (edaspidi *vanem*) taotlus või
- 2) sanatoorse kooli õpilaste puhul nõustamiskomisjoni otsus õpilase sanatoorsesse kooli suunamise kohta ning õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema taotlus või
- 3) erivajadustega õpilaste kooli õpilaste puhul nõustamiskomisjoni otsus õpilase erivajadustega õpilaste kooli suunamise kohta ning õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema taotlus või kohtumäärus õpilase kasvatuse eritingimusi vajavate õpilaste kooli suunamise kohta või
- 4) käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud riiklikult toetatavale kohale vastuvõtmise taotlemisel õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema taotlus koos õpilase elukohajärgse valla- või linnavalitsuse sotsiaalabi ja -teenuseid korraldava struktuuriüksuse või ametiisiku põhjendatud taotlusega ning õpilase elukohajärgse ja õpilaskodu asukohajärgse maavanema nõusolekuga.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 4 nimetatud valla- või linnavalitsuse sotsiaalabi ja -teenuseid korraldava struktuuriüksuse või ametiisiku põhjendatud taotluses märgitakse:

- 1) tähtaeg, mille jooksul õpilasele õpilaskodus elamine tuleb võimaldada;
- 2) puudused õpilase hooldamisel ja kasvatamisel või muud asjaolud, mis takistavad õpilasel koolikohustuse täitmist;
- 3) õpilase ja vanema suhtes kasutusele võetud muud sotsiaalhoolekandelist abinõud koos põhjendusega, miks need ei ole osutunud küllaldaseks või nende kasutamine ei ole võimalik;
- 4) õpilasele ja vanemale õpilase õpilaskodus viibimise ajal osutatava abi liigid ja ulatus.

(5) Õpilasele võimaldatakse õppimine koolis, mille juures olevasse õpilaskodusse ta suunatakse, vähemalt ühe õppeaasta jooksul.

(6) Õpilaskodus võivad õpilased elada kogu õppeaasta jooksul, välja arvatud suvevaheajal, kasvatuse eritingimusi vajavate õpilaste kooli õpilaskodus elavad õpilased aastaringelt.
[RT I 2006, 46, 334- jõust. 03.11.2006]

III. peatükk KOOLIKOHUSTUS

§ 17.

(1) Koolikohustuslik on laps, kes jooksva aasta 1. oktoobriks saab seitsmeaastaseks. Õpilane on koolikohustuslik põhihariduse omandamiseni või 17-aastaseks saamiseni.

(1¹) Vanem võib nõustamiskomisjonilt taotleda koolikohustuse edasilükkamist.

(1²) Käesoleva paragrahvi lõikes 11 nimetatud taotluse rahuldamise tingimused ja korra [kehtestab sotsiaalminister määrusega](#) .

(2) Riik ja kohalikud omavalitsused peavad tagama soovijatele võimaluse keskhariduse omandamiseks.

(3) Vanemate soovil võib esimesse klassi vastu võtta lapse, kes on jooksva aasta 30. aprilliks saanud kuueaastaseks.

(4) Eestis elava välisriigi kodaniku ja kodakondsuseta isiku laps, välja arvatud välisriigi esindaja laps, on koolikohustuslik.

(5) Koolikohustuslike laste arvestust peab valla- või linnavalitsus. Koolikohustuse täitmist kontrollib ja loob tingimused selle täitmiseks valla- või linnavalitsus koos kooliga.

(6) Vanemad on kohustatud looma lapsele kodus soodsad tingimused õppimiseks ja koolikohustuse täitmiseks.

(7) [Kehtetu – RT I 2007, 3, 13- jõust. 26.01.2007]

(8) Koolikohustuslike laste arvestamise korra [kehtestab Vabariigi Valitsus](#) .
[RT I 2006, 46, 334- jõust. 03.11.2006]

§ 18. Vanematele on koolikohustusliku lapse jaoks kooli valik vaba, kui soovitud koolis on vabu kohti.

§ 19.

(1) Kool on kohustatud tagama õppimisvõimalused igale kooli teeninduspiirkonnas elavale koolikohustuslikule lapsele.

(2) Kooli teeninduspiirkonna kinnitab kohaliku omavalitsuse volikogu. Mitut omavalitsustüksust teenindava kooli teeninduspiirkonna kinnitavad ühiselt vastavad valla- või linnavolikogud.

§ 20. Koolikohustust võib täita ka kodus õppides. [Koduõppe korra kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega](#) .

[RT I 2002, 90, 521- jõust. 01.01.2003]

§ 21.

(1) Valla- või linnavalitsus võimaldab erivajadustega õpilastel õppida elukohajärgses koolis haridus- ja teadusministri kehtestatud tingimustel. Vastavate tingimuste puudumisel on puuetega või eriabi vajaval lapsel õigus õppida lähimas tingimustele vastavas koolis.

(2) Kasvatuse eritingimusi vajav õpilane õpib ja täidab koolikohustust käesoleva seaduse § 4 lõikes 2¹ nimetatud koolis.

(3) Võimetekohane õppekava või kool soovitatakse erivajadustega õpilastele meditsiiniliste, psühholoogiliste ja pedagoogiliste uuringute põhjal nõustamiskomisjoni otsusega. [Erivajadustega õpilaste nõustamiskomisjoni suunamise tingimused ja korra kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega](#) .

(3¹) Nõustamiskomisjon moodustatakse maakonnas maavanema korraldusega. Linnavalitsus võib kooskõlastatult maakonna nõustamiskomisjoniga moodustada linna nõustamiskomisjoni.

(3²) Nõustamiskomisjon on viieliikmeline. Maakonna nõustamiskomisjoni koosseisu kinnitab maavanem korraldusega, linnavalitsuse nõustamiskomisjoni koosseisu kinnitab linnapea. Nõustamiskomisjoni kuuluvad eripedagoog, logopeed, psühholoog, sotsiaaltöötaja ja vastavalt maavalitsuse või linnavalitsuse esindaja.

(3³) Nõustamiskomisjoni pädevuses on:

- 1) määrata erivajadustega õpilasele võimetekohane õppekava või õppevorm;
- 2) suunata erivajadustega õpilane õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul sanatoorsesse kooli, erivajadustega õpilaste kooli või klassi;
- 3) otsustada vanema taotlusel koolikohustuse edasilükkamine.

(4) Sanatoorsesse kooli, erivajadustega õpilaste kooli ja -klassi võetakse õpilane vastu õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema kirjaliku avalduse ning nõustamiskomisjoni otsuse alusel. [Sanatoorsesse kooli, erivajadustega õpilaste kooli ja -klassi vastuvõtmise ning väljaarvamise tingimused ja korra kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega](#) .

(4¹) Haridus- ja Teadusministeerium või valla- või linnavalitsus moodustab vajadusel riigi- või munitsipaalkoolis järgmised klassid:

- 1) keha-, kõne-, meelepuute ja psüühikahäiretega laste klassi;
- 2) tasandusklassi õpiraskustega laste õpetamiseks;
- 3) abiklassi kerge vaimupuudega laste õpetamiseks;
- 4) toimetulekuklassi mõõduka vaimupuudega laste õpetamiseks;
- 5) hooldusklassi raske ja sügava vaimupuudega laste õpetamiseks.

(5) Õpilasel on õigus pärast sanatoorses koolis või erivajadustega õpilaste koolis õppimise vajaduse lõppemist jätkata õpinguid endises koolis.

[RT I 2006, 46, 334- jõust. 03.11.2006]

§ 22. Põhikooli ja gümnaasiumi õpilaste vastuvõtmise, ühest koolist teise ülemineku, koolist lahkumise ja väljaheitmise korra kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega .

[RT I 2002, 90, 521- jõust. 01.01.2003]

IV. peatükk

ÕPPE- JA KASVATUSKORRALDUS

§ 23.

(1) Õpingute alusdokument on kooli õppekava.

(2) Kool võimaldab põhiharidust omandaval õpilasel tasuta kasutada vähemalt kooli õppekava läbimiseks vajalikke õpikuid, tööraamatuid, töövihikuid ja töölehti ning üldkeskharidust omandaval õpilasel vähemalt kooli õppekava läbimiseks vajalikke õpikuid.
[RT I 2007, 3, 13- jõust. 01.09.2007]

(2¹) Kool ei tohi õpilaselt ega vanemalt nõuda käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud õppevahendite soetamist ega kaasrahastamist.
[RT I 2007, 3, 13- jõust. 01.09.2007]

(2²) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud õppevahendite kasutamise ning koolile tagastamise tingimused ja kord sätestatakse kooli kodukorras.
[RT I 2007, 3, 13- jõust. 01.09.2007]

(3) Õpikute, töövihikute, tööraamatute ja muu õppekirjanduse riiklikule õppekavale vastavuse kinnitamise tingimused ja korra, samuti nõuded õpikutele, töövihikutele, tööraamatutele ja muule õppekirjandusele [kehtestab haridusminister määrusega](#) .

(4) Kõigi riiklikule õppekavale vastavate õpikute, töövihikute ja tööraamatute loetelu igaks õppeaastaks [kinnitab haridus- ja teadusminister määrusega](#) .

(5) Igas klassis õppetööks vajalikud õpikud, töövihikud ja tööraamatud valib õpetaja käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud loetelust.

(6) [Kehtetu – RT I 2000, 95, 611 - jõust. 01.01.2001]

§ 24.

(1) Õppeaasta kestab õppe algusest ühel kalendriaastal uue õppe alguseni järgmisel kalendriaastal. Õppeaasta koosneb õppe- ja eksamiperioodist ning koolivaheaegadest.

(2) Õppeaasta algab 1. septembril.

(3) Õppeperioodi arvestusühikud on õppetund, õppepäev, õppenädal, kursus, õppeveerand ja poolaasta.

(4) Õppeperioodis on vähemalt 175 õppepäeva (35 nädalat). [Koolivaheajad määrab haridus- ja teadusminister määrusega](#) .

(4¹) Gümnaasiumi lõpuklassis on õppe- ja eksamiperiood kokku vähemalt 175 õppepäeva. Eksamiperioodid põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamiseks [määrab haridus- ja teadusminister määrusega](#) .

(5) Ühes õppenädalas on viis õppepäeva. Õpilaste nädalakoormus õppetundides määratakse kooli õppekavaga.

(5¹) Õpilaste väikseim lubatud nädalakoormus gümnaasiumiastmes on 32 tundi.

(5²) Õpilaste suurim lubatud nädalakoormus põhikooli klassides on:

- 1) 1. klassis 20 tundi;
- 2) 2. klassis 23 tundi;
- 3) 3. ja 4. klassis 25 tundi;
- 4) 5. klassis 28 tundi;
- 5) 6. ja 7. klassis 30 tundi;
- 6) 8. klassis 32 tundi;
- 7) 9. klassis 34 tundi.

(6) Õppetunni pikkus on 45 minutit. Vahetunni pikkus on vähemalt 10 minutit.

(7) Õppetundide arv ja nende järjekord õppepäevas määratakse tunniplaanis, mille kinnitab kooli direktor (juhataja).
[RT I 2002, 90, 521- jõust. 01.01.2003]

§ 25.

(1) Klassi täituvuse ülemine piirnorm on põhikooliastmes 24 õpilast ja gümnaasiumiastmes 36 õpilast.

(1¹) Kooli pidaja võib kehtestada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud piinormidest väiksema klassi täituvuse ülemise piinormi.

(1²) Kooli pidaja võib direktori ettepanekul ning hoolekogu nõusolekul kehtestada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud piinormist suurema klassi täituvuse ülemise piinormi. Suuremat piinormi ei tohi kehtestada käesoleva seaduse §-s 26 nimetatud klasside suhtes.
[RT I 2006, 53, 399- jõust. 11.12.2006]

(2) [Kehtetu – RT I 1999, 24, 358 - jõust. 21.03.1999]

3) Kui kahe või enama klassi õpilaste arv kokku on 20 või alla selle, moodustatakse nendest õpilastest liitklass. Liita on lubatud 1.-4., 3.-6. ja 5.-9. klasse.

(4) [Kehtetu – RT I 1999, 24, 358 - jõust. 21.03.1999]

(5) Pikapäevarühmas võib olla kuni 30 õpilast.

(6) Õpilaskodu rühmas võib olla kuni 25 õpilast.

§ 26. (1) Klassi täituvuse ülemine piinorm on:

1) kõne-, meele-, kehapuuetega ning käitumishälvetega laste klassis 12 õpilast;

2) psüühikahäiretega laste klassis, tasandusklassis ja abiklassis 16 õpilast;

3) liitpuuetega laste klassis, toimetulekuklassis ning raske ja sügava vaimupuudega laste hooldusklassis 7 õpilast.

(2) [Kehtetu – RT I 1999, 24, 358 – jõust. 21.03.1999]

(3) Sanatoorses koolis on klassi täituvuse ülemine piinorm 24 õpilast.

[RT I 2006, 53, 399- jõust. 11.12.2006]

§ 27.

(1) Õpilase hindamise, järgmise klassi üleviimise, täiendavale õppetööle ning klassikursust kordama jätmise alused, tingimused ja korra [kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega](#) .

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud haridus- ja teadusministri määruse alusel kehtestab kooli direktor õpilaste hindamise, järgmise klassi üleviimise ning täiendavale õppetööle jätmise täpsustatud tingimused ja korra ning hindamisest teavitamise korra.

(3) Õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi hinnatakse viiepallisüsteemis, kus hinne «5» on «väga hea», «4» – «hea», «3» – «rahuldav», «2» – «puudulik» ja «1» – «nõrk». Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel kehtestatud haridus- ja teadusministri määrusega sätestatud tingimustel ja korras võib õpilase hindamisel koolis kasutada sõnalisi hinnanguid või mõnda muud hindamissüsteemi. Riigieksameid hinnatakse kümne- või sajapallisüsteemis vastavalt käesoleva paragrahvi lõike 6 alusel kehtestatud haridus- ja teadusministri määrusele.

(4) Õpilaste käitumist ja hoolsust hinnatakse käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel kehtestatud haridus- ja teadusministri määruses sätestatud tingimustel ja korras ning määruses nimetatud kooliastmetel.

(5) Õpitulemuste välishindamine on põhikooli ja gümnaasiumi riiklikus õppekavas määratletud õpitulemuste saavutatuse hindamine riigi tasandil. Õpitulemuste välishindamine toimub riigieksamite, põhikooli lõpueksamite ja üleriigiliste tasemetööde kaudu.

(6) Õpitulemuste välishindamise põhimõtted, riigieksamitööde, põhikooli lõpueksamitööde ja üleriigiliste tasemetööde koostamise, hindamise ja nende tulemuste analüüsimise tingimused ja korra ning üleriigiliste tasemetööde korraldamise tingimused ja korra [kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega](#) .

[RT I 2006, 46, 334- jõust. 03.11.2006]

§ 27¹.

(1) Klassitunnistus ja õpinguraamat on dokumendid, mille kaudu kool teavitab õpilast ja vanemat I–III kooliastmel veerandi- ja aastahinnetest ning gümnaasiumiastmel kursuse- ja kooliastmehinnetest. Klassitunnistusele ja õpinguraamatusse kantakse vähemalt järgmised andmed:

1) kooli nimetus ja klass;

2) õpilase ees- ja perekonnanimi;

- 3) õppeainete kokkuvõtavad hinded või sõnalised hinnangud;
- 4) käitumise ja hoolsuse hinded, kui vastavalt § 27 lõike 1 alusel kehtestatud haridus- ja teadusministri määrusele hinnatakse ka õpilase käitumist ja hoolsust;
- 5) andmed täiendavale õppetööle jätmise, järgmisse klassi üleviimise või klassikursust kordama jätmise kohta.

(2) Klassitunnistus ja õpinguraamat kinnitatakse kooli direktori ja klassijuhataja allkirjade ning kooli pitsoriga.

(3) Klassitunnistus on üheks õppeaastaks, õpinguraamat kolmeks õppeaastaks (üheks kooliastmeks).

(4) Klassitunnistuse ja õpinguraamatu vormi kinnitab kooli õppenõukogu.

[RT I 2006, 46, 334- jõust. 03.11.2006]

§ 28. Gümnaasiumisse vastuvõtt toimub põhikooli lõpetamise tulemuste alusel.

§ 29.

(1) Põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamiseks korraldatakse lõpueksamid vastavalt käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel kehtestatud haridus- ja teadusministri määrusele. Põhikooli lõpueksamid on ühtlustatud küsimuste ja ülesannetega eksamid ning kooli direktori kinnitatud materjalidega eksamid. Gümnaasiumi lõpueksamid on riigieksamid ja koolieksamid.

(2) Põhikooli ja gümnaasiumi lõpueksamite korraldamise ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamise tingimused ja korra kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega .

(3) Riigieksamite ja põhikooli lõpueksamite õppeained, vormid ja aja kehtestab haridus- ja teadusminister lõpueksamitele eelneva õppeaasta 25. maiks.

(4) Riigieksamite läbiviimiseks moodustab maavanem igal õppeaastal hiljemalt 20. märtsiks gümnaasiumides vähemalt kolmeliikmelised riigieksamikomisjonid ja kinnitab nende koosseisud arvestusega, et iga 20 eksaminandi kohta on riigieksamikomisjonis üks liige. Kui gümnaasiumis osaleb riigieksamil vähem kui 15 õpilast, moodustab maavanem gümnaasiumidevahelise riigieksamikomisjoni ja määrab eksami läbiviimise koha. Riigieksamikomisjoni esimees on üldjuhul kooli direktor. Riigieksamikomisjoni esimees ei või olla riigieksami õppeaine õpetaja.

(5) Haridus- ja Teadusministri määratud isik annab riigieksamimaterjalid üle maavanema määratud isikule, kes annab materjalid üle kooli direktorile riigieksami toimumise päeval. Pärast riigieksami toimumist võtab maavanema poolt määratud isik riigieksamimaterjalid kooli direktorilt vastu ning annab need haridus- ja teadusministri poolt määratud isikule.

(6) Riigieksamite ja põhikooli lõpueksamite ettevalmistamiseks luuakse komisjonid, kelle ülesanne on töötada välja riigieksamite ning põhikooli lõpueksamite ülesanded ning nende hindamisjuhendid. Riigieksameid ja põhikooli lõpueksameid ettevalmistavate komisjonide töökorra kinnitab haridus- ja teadusminister määrusega ja komisjonide koosseisud käskkirjaga .

(7) Riigieksamitöid hindavad haridus- ja teadusministri käskkirjaga kinnitatud hindajad.

(8) Lõpueksami tulemuste peale võib esitada vaide Haridus- ja Teadusministeeriumile. Vaie põhikooli lõpueksamite ja gümnaasiumi koolieksamite tulemuste kohta tuleb esitada kolme tööpäeva jooksul põhikooli või gümnaasiumi lõputunnistuse väljastamise päevast arvates. Vaie riigieksami tulemuste kohta tuleb esitada viie tööpäeva jooksul riigieksamitunnistuse väljastamise päevast arvates.

(9) Riigieksami tulemuste kohta esitatud vaiete läbivaatamiseks moodustab haridus- ja teadusminister apellatsioonikomisjoni. Apellatsioonikomisjoni töökorra kinnitab haridus- ja teadusminister määrusega ja koosseisu käskkirjaga .

(9¹) Apellatsioonikomisjon teeb vaidlustatud tulemusega riigieksamitöö kohta kümne päeva jooksul vaide esitamisest arvates ühe järgmistest otsustest:

- 1) jätta riigieksamitulemus muutmata;
- 2) tõsta riigieksamitulemust;
- 3) langetada riigieksamitulemust.

(9²) Keskhariduse omandanud isikud tasuvad sama õppeaine riigieksami korduvaks sooritamiseks registreerimise eest riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

(10) Põhikooli lõpetajatele väljastatakse põhikooli lõputunnistus. Gümnaasiumi lõpetajatele väljastatakse gümnaasiumi lõputunnistus ja riigieksamitunnistus. Põhikooli ja gümnaasiumi lõputunnistuse vormi, samuti riigieksamitunnistuse vormi ja statuudi kinnitab Vabariigi Valitsus .

(11) Põhikooli ja gümnaasiumi lõputunnistused ning riigieksamitunnistused kantakse Eesti Vabariigi haridusseaduse § 36⁶ lõike 4 alusel asutatud Eesti Hariduse Infosüsteemi.
[RT I 2006, 46, 334- jõust. 03.11.2006]

V. peatükk ÕPILASED JA NENDE VANEMAD

§ 30.

(1) Õpilane on kohustatud täitma õppenõukogu kehtestatud kooli kodukorda.

(1¹) Kool paneb kodukorra välja õpilastele nähtavas kohas.

(1²) Õpilane on kohustatud osalema õppetöös vastavalt konkreetse õpilase jaoks kooli poolt ettenähtud tunniplaanile ja õppekorraldusele. Õpilase päevakava ning muudatused selles tehakse teatavaks õpilasele ja vanemale kooli kodukorras sätestatud korras.

(2) Õpilastele avaldatakse tunnustust ja laitust haridus- ja teadusministri määruses, kooli põhimääruses ja kooli kodukorras ettenähtud korras .

[RT I 2007, 3, 13- jõust. 26.01.2007]

(3) Õpilasele väljastatakse õppeasutuses õppimise perioodiks õpilaspilet, mille väljaandmise korra ja vormi kinnitab haridus- ja teadusminister määrusega .

(4) Õpilaste andmed kantakse Eesti Vabariigi haridusseaduse § 36⁶ lõike 4 alusel asutatud Eesti Hariduse Infosüsteemi.

§ 31. Õpilasel on õigus:

1) valida oma huvidele ja võimetele vastav kool, valida õppeaineid koolis õpetatavate valikainete piires või õppida individuaalõppekava järgi haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud korras;

2) moodustada koolis õpilasesindus, samuti moodustada ühinguid, klubisid, studioid ja ringe, mille sihid ja tegevus ei ole vastuolus kooli ja kodu kasvatustaotlustega;

3) osaleda valitud õpilasesindajate kaudu koolielu probleemide lahendamises, gümnaasiumiõpilastel olla valitud kooli hoolekogusse;

4) kasutada klassivälises tegevuses tasuta oma kooli rajatisi, ruume, raamatukogu, õppe-, spordi-, tehnilisi jm vahendeid;

5) saada ettenähtud korras ainelist abi selleks eraldatud summadest või fondidest;

6) saada sõidu- ja muid soodustusi Vabariigi Valitsuse ja kohaliku omavalitsuse volikogu poolt kehtestatud ulatuses ja korras;

7) saada koolist teavet koolikorralduse ja õpilase õiguste kohta, samuti esmast teavet õppimisvõimaluste kohta;

8) pöörduda oma õiguste kaitseks Haridus- ja Teadusministeeriumi, maavanema või lastekaitseorganisatsioonide poole.

[RT I 2002, 90, 521- jõust. 01.01.2003]

§ 31¹.

(1) Õpilasomavalitsus on õpilaste õigus kooskõlas seadusega iseseisvalt otsustada ja korraldada õpilaselu küsimusi, lähtudes õpilaste huvidest, vajadustest, õigustest ja kohustustest.

(2) Õpilasomavalitsuse teostamiseks on õpilaskonnal õigus valida õpilasesindus, kes esindab õpilaskonda koolisisestes suhetes ning suhetes rahvuslike ja rahvusvaheliste organisatsioonide, asutuste ja isikutega.

(3) Õpilasesinduse ülesanded ja valimise korra sätestab õpilasesinduse põhimäärus, mille kiidab heaks kooli hoolekogu (nõukogu) ning kinnitab direktor.

(4) Õpilaskonnal on õigus:

1) moodustada teiste õpilaskondadega liite ja organisatsioone õigusaktides sätestatud alustel ja korras;

2) astuda vastavate rahvusvaheliste organisatsioonide liikmeks või arendada nendega koostööd;

3) otsustada ja korraldada kõiki muid õpilaselu küsimusi, mis seaduse ja seaduse alusel antud õigusakti kohaselt kuuluvad õpilaskonna pädevusse ning mis ei ole samadel alustel antud kellegi teise otsustada ja korraldada.

§ 32.

- (1) Kool tagab õpilase koolis viibimise ajal tema vaimse ja füüsilise turvalisuse ning tervise kaitse.
- (2) Kool koostab tervisekaitse-eeskirjade ja -normide kohase päevakava .
- (3) Kool rakendab abinõud vaimse ja füüsilise vägivalla ennetamiseks, tehes koostööd vanemate, kooli pidaja ning vajadusel politsei ning teiste ametiasutuste ja ekspertidega. Õpilaste ning kooli töötajate vaimset või füüsilist turvalisust ohustavatest juhtumitest teavitamise ning nende juhtumite lahendamise kord määratakse kindlaks kooli kodukorras.
- (4) Koolitervishoiu korraldamise tingimused ja korra kehtestab sotsiaalminister määrusega.
- (5) Õpilasele osutatakse tervishoiuteenust vastavalt käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel kehtestatud sotsiaalministri määrusele.
[RT I 2006, 46, 334- jõust. 03.11.2006]

§ 32¹.

- (1) Riigieelarves nähakse ette toetus päevases õppevormis põhiharidust omandavate õpilaste ning võimaluse korral teiste põhi- või üldkeskharidust omandavate õpilaste, välja arvatud riigikoolide õpilaste, kelle toitlustuskulud kaetakse riigieelarvest, koolilõuna kulude katmiseks (edaspidi *koolilõuna toetus*).
- (2) Koolilõuna toetuse eraldamisel lähtutakse valla või linna haldusterritooriumil asuvates koolides päevases õppevormis põhiharidust omandavate õpilaste, välja arvatud riigikoolide õpilaste, kelle toitlustuskulud kaetakse riigieelarvest, arvust ja arvestuslikust koolilõuna maksumusest ühe õpilase kohta.
- (3) Koolilõuna arvestusliku maksumuse ühe õpilase kohta ning koolilõuna toetuse jaotamise korra [kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega](#) .
- (4) Koolilõuna toetuse kasutamise tingimused ja korra kehtestab valla- või linnavolikogu.
- (5) Koolilõuna toetust võib kasutada teiste põhi- või üldkeskharidust omandavate õpilaste koolilõuna kulude katmiseks juhul, kui valla või linna haldusterritooriumil asuvates koolides päevases õppevormis põhiharidust omandavate õpilaste koolilõuna kulud on kaetud.
[RT I 2006, 46, 334- jõust. 03.11.2006]

§ 33. Õpilasel ja tema vanematel on õigus õppenõukogu otsusega nõustumatuse, samuti õpetamist ja kasvatamist puudutavate vaidlusküsimuste korral pöörduda kooli hoolekogu ja kooli üle riiklikku järelevalvet teostava ametiisiku poole. Kool paneb kooli üle riiklikku järelevalvet teostavate asutuste kontaktandmed välja õpilastele nähtavas kohas.
[RT I 2004, 30, 206- jõust. 07.05.2004]

§ 34. [Kehtetu – RT I 2002, 53, 336 - jõust. 01.07.2002]

§ 35. Kooli ja kodu koostöö koordineerimiseks kutsub päevast õppevormi rakendava kooli juhtkond vähemalt üks kord aastas kokku vanemate koosoleku. Kui kolmandik klassi õpilaste vanemaid nõuab, on kooli juhtkond kohustatud kokku kutsuma selle klassi õpilaste vanemate koosoleku.
[RT I 2006, 46, 334- jõust. 03.11.2006]

§ 35¹.

- (1) Vähemalt üks kord õppeaasta jooksul viiakse õpilasega koolis läbi arenguveestlus, mille üldeesmärk on õpilase arengu toetamine.
- (2) Õpilasega läbiviidavast arenguveestlusest võtab osa vanem ja õpilase klassijuhataja, kaasatakse ka teisi õpetajaid ja koolitöötajaid ning vajadusel õpilase elukohajärgse valla- või linnavalitsuse sotsiaalabi ja -teenuseid korraldava struktuuriüksuse esindajaid või ametiisikuid.
- (3) Arenguveestluse läbiviimise tingimused ja kord kooskõlastatakse kooli õppenõukogu ja hoolekoguga ning selle kinnitab kooli direktor käskkirjaga.
[RT I 2006, 46, 334- jõust. 03.11.2006]

VI. peatükk KOOLITÖÖTAJAD

§ 36.

- (1) Koolitöötajad (edaspidi *personal*) on pedagoogid ja teised töötajad.

(2) Kooli personali miinimumkoosseisu kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega .

(3) Kooli personali koosseisu määrab direktor (juhataja), tuginedes haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud miinimumkoosseisule.

(4) Personali ülesanded ja kohustused, õigused ja vastutus määratakse kindlaks kooli põhimääruse ja töösisekorraeeskirjadega, ametijuhendi ja töölepinguga, mis on kooskõlas tööseadustega ja pedagoogide töösuhteid reguleerivate muude õigusaktidega.

(5) Käesoleva seaduse raames käsitatakse pedagoogidena õpetajaid, direktorit (juhatajat), tema asetäitjat õppe- ja kasvatusalal ning teisi õppe- ja kasvatusalal töötavaid isikuid.

(6) Pedagoogide andmed kantakse Eesti Vabariigi haridusseaduse § 36⁶ lõike 4 alusel asutatud Eesti Hariduse Infosüsteemi.

[RT I 2006, 46, 334- jõust. 03.11.2006]

§ 37.

(1) Koolis on klassi- ja aineõpetajad.

(2) Klassiõpetaja õpetab 1.-6. klassis põhiliselt kõiki õppeaineid oma klassis.

(3) Aineõpetaja võib õpetada üht või mitut õppeainet vastavalt oma kvalifikatsioonile ka 1.-6. klassini

(4) [Kehtetu – RT I 1994, 91, 1528 - jõust. 30.12.1994]

§ 38.

(1) Personaliga sõlmib, muudab ja lõpetab töölepingud kooli direktor (juhataja) vastavuses tööseadustega ja muude pedagoogide töösuhteid reguleerivate õigusaktidega. Välislepingu alusel tööle võetava pedagoogiga sõlmib kooli direktor (juhataja) töölepingu välislepinguga määratud tähtajaks.

(2) Õpetajate, direktori (juhataja) asetäitja õppe- ja kasvatusalal ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute vabade ametikohtade täitmiseks korraldab kooli direktor (juhataja) konkursi, kui välislepingus ei ole sätestatud teisiti. Konkursi läbiviimise korra kinnitab kooli hoolekogu (nõukogu) direktori (juhataja) ettepanekul.

(3) Pedagoogide kutseoskuste ja kutsemeisterlikkuse ning nende kvalifikatsioonitaseme üle otsustamiseks korraldatakse atesteerimine. [Atesteerimise tingimused ja korra kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega .](#)

(4) Direktor, direktori (juhataja) asetäitja õppe- ja kasvatusalal, õpetaja ega muu õppe- ja kasvatusalal töötav isik ei tohi olla isik, keda on karistatud või kellele on kohaldatud sundravi karistusseadustiku § 133 lõike 2 punktis 2, § 141 lõike 2 punktis 1, § 142 lõike 2 punktis 1, § 143 lõike 2 punktis 1, § 143¹ lõike 2 punktis 1, §-des 144–146 või §-des 175–178 sätestatud kuriteo eest, mille karistusandmed ei ole karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud või mille karistusandmed on karistusregistrist kustutatud ja kantud karistusregistri arhiivi.

[RT I 2007, 45, 320- jõust. 20.07.2007]

VII. peatükk KOOLIELU KORRALDAMINE

§ 39.

(1) Kooli juhib direktor (juhataja, edaspidi *direktor*). Direktor kannab vastutust kooli üldseisundi ja arengu ning rahaliste vahendite õiguspärase ja otstarbeka kasutamise eest.

(2) Direktoril on õigus teha kooli kasuks kooli pidaja nimel tehinguid ulatuses, milles see on vajalik tema seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks.

(3) Direktori vaba ametikoha täitmiseks korraldatakse avalik konkurs.

(4) Munitsipaalkooli direktori vaba ametikoha täitmiseks korraldatava konkursi kuulutab välja ja selle läbiviimise korra kehtestab valla- või linnavalitsus. Konkursi võitnud isiku kinnitab ametisse valla- või linnavalitsus.

(5) Riigikooli direktori vaba ametikoha täitmiseks kuulub konkursi välja haridus- ja teadusminister või maavanem, kui riigikool on antud maavalitsuse haldamisele. Riigikooli direktori vaba ametikoha täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimise korra kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega .
[RT I 2002, 90, 521- jõust. 01.01.2003]

(6) [Kehtetu – RT I 2008, 18, 125- jõust. 15.05.2008]

(7) Munitsipaalkooli direktoriga sõlmib, peatab, muudab ja lõpetab töölepingu vallavanem või linnapea või tema volitatud ametiisik. Riigikooli direktoriga sõlmib, peatab, muudab ja lõpetab töölepingu haridus- ja teadusminister või maavanem, kui riigikool on antud maavalitsuse haldamisele.
[RT I 2002, 90, 521- jõust. 01.01.2003]

§ 40.

(1) Koolidel on õppenõukogu, mille ülesandeks on kooli õppe- ja kasvatustegevuse kindlaksmääramine, analüüsimine, hindamine ja juhtimiseks vajalike otsuste tegemine.

(2) Õppenõukogu liikmeteks on kooli pedagoogid.

(3) Õppenõukogu pädevuse ja tegutsemise korra määrab haridus- ja teadusminister määrusega .
[RT I 2002, 90, 521- jõust. 01.01.2003]

§ 41.

(1) Munitsipaalkooli edukaks tööks vajalike tingimuste loomiseks moodustab valla- või linnavalitsus hoolekogu.

(2) Hoolekogu on alaliselt tegutsev organ, kelle ülesanne on kooli pedagoogide, kohaliku omavalitsuse volikogu, vanemate, vilistlaste ja kooli toetavate organisatsioonide ühistegevus kooli õppe- ja kasvatustegevuse jälgimisel ning selleks tegevuseks paremate tingimuste loomisele kaasaaitamisel.

(3) Gümnaasiumi hoolekogusse kuuluvad valla- või linnavolikogu esindaja, õpilaste esindaja, kaks õpetajate esindajat ning viis vanemate, vilistlaste ja kooli toetavate organisatsioonide esindajat.

(4) Põhikooli hoolekogusse kuuluvad valla- või linnavolikogu esindaja, õpetajate esindaja ning viis vanemate, vilistlaste ja kooli toetavate organisatsioonide esindajat.

(5) Algkooli hoolekogusse kuuluvad valla- või linnavolikogu esindaja, õpetajate esindaja ning kolm vanemate ja kooli toetavate organisatsioonide esindajat.

(5¹) Kooli puhul, kus ei toimu õpet päevases õppevormis, kuuluvad hoolekogusse valla- või linnavolikogu esindaja, kaks õpetajate esindajat ning kuus õpilaste, vilistlaste ja kooli toetavate organisatsioonide esindajat.

(5²) Hoolekogu liikmete valimise korra kehtestab kooli pidaja.

(6) Hoolekogu valib enda hulgast esimehe ja aseesimehe. Hoolekogu koosolekud toimuvad õppeaasta kestel vähemalt üks kord kolme kuu jooksul. Hoolekogu tegutsemise korra kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega .

(7) Lisaks käesolevas seaduses sätestatud ülesannetele teeb hoolekogu valla- või linnavalitsusele ettepanekuid kooliga seotud küsimuste paremaks lahendamiseks.

(8) Direktor on hoolekogu ees aruandekohustuslik.
[RT I 2006, 46, 334- jõust. 03.11.2006]

§ 42.

(1) Haridus- ja Teadusministeerium moodustab oma hallatavates riigikoolides spetsialistidest ja vanematest üheksaliikmelise riigikooli nõukogu. Maavalitsuse haldamisel olevates riigikoolides moodustab riigikooli nõukogu maavanem.

(2) Riigikooli nõukogu valib enda hulgast esimehe ja aseesimehe. Nõukogu töötab haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud korras .

(3) Riigikooli nõukogule laienevad käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud määruses hoolekogu kohta sätestatud õigused ja kohustused. Riigikooli nõukogu teeb Haridus- ja Teadusministeeriumile ning Sotsiaalministeeriumile ettepanekuid kooliga seotud küsimuste paremaks lahendamiseks.

(4) Riigikooli direktor on nõukogu ees aruandekohustuslik.
[RT I 2006, 46, 334- jõust. 03.11.2006]

§ 42¹. Eesti Vabariigi haridusseaduse § 36⁶ lõike 4 alusel asutatud Eesti Hariduse Infosüsteemi kaudu luuakse kõigile soovijaile võimalus kooli tegevusnäitajatega tutvumiseks.
[RT I 2006, 32, 246- jõust. 17.07.2006]

VII¹. peatükk

KOOLI SISEHINDAMINE JA KOOLI NÕUSTAMINE SISEHINDAMISE KÜSIMUSTES

[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]

§ 42².

(1) Koolis viiakse läbi sisehindamist. Sisehindamine on pidev protsess, mille eesmärk on tagada õpilaste arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng, selgitades välja kooli tegevuse tugevused ning parendusvaldkonnad, millest lähtuvalt koostatakse käesoleva seaduse § 3¹ lõike 2 punktis 2 nimetatud arengukava tegevuskava. Nimetatud eesmärgist lähtuvalt analüüsitakse kooli sisehindamisel õppe- ja kasvatustegevust ja juhtimist ning hinnatakse nende tulemuslikkust.

(2) Kooli sisehindamise läbiviimise korra kehtestab kooli direktor.

(3) Kool koostab sisehindamise aruande vähemalt üks kord kolme õppeaasta jooksul. Aruandes tuuakse välja kooli tegevuse tugevused ja parendusvaldkonnad. Sisehindamise aruanne kooskõlastatakse kooli hoolekoguga (nõukoguga) ja kooli pidajaga ning aruande kinnitab kooli direktor.
[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]

§ 42³.

(1) Kooli nõustatakse sisehindamise küsimustes. Nõustamise eesmärk on anda koolile soovitusi kooli sisehindamise kohta, analüüsides, kas sisehindamisel on lähtutud käesoleva seaduse § 42² lõikes 1 sätestatud eesmärgist.

(2) Kooli nõustamise tingimused ja korra sisehindamise küsimustes kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega.
[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]

VIII. peatükk

KOOLI VARA, FINANTSEERIMINE JA EELARVE

§ 43.

(1) Kooli vara moodustavad koolile pidaja poolt sihtotstarbeliseks kasutamiseks ja valdamiseks antud maa, hooned, rajatised, seadmed, inventar ja muu vara.

(2) Kooli vara valdamise, kasutamise ja käsutamise korra kehtestab riigikoolile Vabariigi Valitsus, munitsipaalkoolile valla- või linnavolikogu.
[RT I 2004, 30, 206- jõust. 07.05.2004]

§ 44.

(1) Koolil on oma eelarve ning võib olla oma pangaarve.

(2) Kooli eelarve tulud moodustuvad eraldistest riigi- ja valla- või linnaeelarvest, laekumistest sihtasutustelt, annetustest ja kooli põhimääruses sätestatud kooli õppekava välisest tegevusest saadud tuludest.

(3) Munitsipaalkooli kulud katab kooli pidaja. Lähtudes munitsipaalkoolide õpilaste arvust, määratakse kooskõlas riigieelarve seadusega igal aastal riigieelarvest toetus valla- ja linnaeelarvetele munitsipaalkoolide pedagoogide palgavahendite ja täienduskoolituse, investeeringute ning käesoleva seaduse § 23 lõikes 2 nimetatud õppevahenditega seotud kulude katmiseks. Kui käesoleva seaduse § 23 lõikes 2 nimetatud õppevahenditega seotud kulud on kaetud või kooli õppekava ei nõua nende õppevahendite kasutamist, võib õppevahenditega seotud kulude katmiseks riigieelarvest eraldatud toetust kasutada teiste kooli õppekava läbimiseks vajalike õppevahendite tasuta kasutamise võimaldamiseks.
[RT I 2007, 3, 13- jõust. 01.09.2007]

(3¹) Riigieelarves nähakse ette sihtotstarbelised eraldised § 16¹ lõikes 2 nimetatud koolide pidajatele (edaspidi *õpilaskodutoetus*). Õpilaskodutoetuse summa ühe õpilase kohta ei tohi olla väiksem kui eelmisel aastal määratud toetus.

(3²) Õpilaskodutoetuse taotlemise, jaotamise ning kasutamise tingimused ja korra, taotluste ja aruannete vormid ning toetuse jaotuse koolide pidajate lõikes [kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega](#) .

(3³) Riigieelarvest valla- ja linnaeelarvetele munitsipaalkoolide käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud kulude katmiseks eraldatava toetuse arvestamise aluseks on Eesti Vabariigi haridusseaduse § 36⁶ lõike 4 alusel asutatud Eesti Hariduse Infosüsteemi järgne õpilaste arv planeeritavale aastale eelneva aasta 10. novembri seisuga.
[RT I 2007, 3, 13- jõust. 01.09.2007]

(4) [Kehtetu – RT I 2000, 95, 611 - jõust. 01.01.2001]

(5) [Kehtetu – RT I 2000, 54, 349 - jõust. 16.07.2000]

(6) Riigikooli kulud kaetakse iga-aastase riigieelarve seadusega Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala kuludes riigikoolidele ettenähtud mahus.

(7) Munitsipaalkooli eelarve kava kiidavad heaks munitsipaalkooli hoolekogu ja valla- või linnavalitsus ning eelarve kinnitab kohaliku omavalitsuse volikogu. Riigikooli eelarve kinnitab haridus- ja teadusminister.

§ 44¹.

(1) Munitsipaalkooli tegevuskulude katmises osalevad täies ulatuses teised vallad või linnad proportsionaalselt selles koolis õppivate nende haldusterritooriumil elavate õpilaste arvuga.

(2) Tegevuskulude hulka kuuluvad:

1) personalikulu, välja arvatud käesoleva seaduse § 44 lõikes 3 nimetatud pedagoogide palgavahendite kulu;
[RT I 2007, 3, 13- jõust. 01.09.2007]

2) majandamiskulu;

3) õppevahenditega seotud kulu, välja arvatud käesoleva seaduse § 44 lõike 3 alusel riigieelarves ettenähtud eraldiste osas.

[RT I 2007, 3, 13- jõust. 01.09.2007]

(3) Valla- või linnavalitsus kinnitab igaks eelarveaastaks õpilaskoha tegevuskulu arvestusliku maksumuse ühe õpilase kohta.

(4) Teised vallad või linnad katavad munitsipaalkooli tegevuskulud valla- või linnavalitsuse esitatud arvete alusel. Vastavad vallad või linnad lepivad kokku munitsipaalkooli tegevuskulude katmises osalemise korras. [Kokkuleppe mittesaavutamisel osalevad teised vallad või linnad munitsipaalkooli tegevuskulude katmises Vabariigi Valitsuse kehtestatud korras](#) .

(5) Munitsipaalkooli tegevuskulude katmiseks tasumisele kuuluva summa vaidlustamine ei vabasta teist valda või linna arve tasumise kohustusest.

(6) Kui teised vallad või linnad ei osale munitsipaalkooli tegevuskulude katmises, on maavanemal õigus teha Vabariigi Valitsusele ettepanek vähendada katmata tegevuskulude ulatuses sellele valla- või linnaeelarvele riigieelarvest tehtavaid ülekandeid, et kompenseerida nende vahendite arvel munitsipaalkooli tegevuskulude katmata osa.

§ 45.

(1) Munitsipaalkooli õpetajate palga alammäärades lepivad õpetajatele atesteerimisel omistatavate ametijärgkude lõikes üleriigiliselt kokku Vabariigi Valitsus, kohalike omavalitsusüksuste volitatud esindajad ja õpetajate registreeritud ühenduste volitatud esindajate poolt moodustatud delegatsioon. Kokkuleppe mittesaavutamisel [kehtestab munitsipaalkooli õpetajate palga alammäärad õpetajatele atesteerimisel omistatavate ametijärgkude lõikes üleriigiliselt Vabariigi Valitsus](#) .

(2) Munitsipaalkooli pedagoogide töötasustamise alused kinnitab valla- või linnavolikogu, kusjuures õpetajate palgaastmete ja -määrade kinnitamisel arvestatakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kokkulepet. Kokkuleppe mittesaavutamisel lähtutakse Vabariigi Valitsuse kehtestatud munitsipaalkooli õpetajate palga alammääradest.

(3) Riigikooli pedagoogide töötasustamise alused [kehtestab Vabariigi Valitsus](#) .

§ 46. Kooli õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu, dokumentides esitatavad andmed ning nende täitmise korra [kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega](#) .

[RT I 2006, 46, 334- jõust. 03.11.2006]

§ 47. Kool esitab oma tegevuse kohta statistilise ja eelarve täitmise aruande rahandusministri määrusega kehtestatud korras ja tähtaegadeks.

VIII¹. peatükk RIIKLIK JÄRELEVALVE

§ 48.

(1) Riiklikku järelevalvet kooli õppe- ja kasvatustegevuse üle teostab Haridus- ja Teadusministeerium või haridus- ja teadusministri ülesandel kooli asukohajärgne maavanem (edaspidi koos nimetatud *järelevalveorgan*).
[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]

(2) Riikliku järelevalve prioriteetid, temaatilise riikliku järelevalve läbiviimise, selle tulemuste vormistamise ning tulemustest teavitamise korra **kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega** igaks õppeaastaks enne eelmise õppeaasta lõppu.
[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]

(3) Järelevalveorgan määrab järelevalve läbiviijad, kaasates vajadusel eksperte.
[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]

(4) Kvalifikatsiooninõuded riikliku järelevalve läbiviijatele **kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega**.
[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]

(5) Riikliku järelevalve läbiviija ülesanded on järgmised:
1) kontrollida õppe- ja kasvatustegevust reguleerivatest õigusaktidest tulenevate nõuete täitmist;
[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]
2) analüüsida probleeme õppe- ja kasvatustegevust reguleerivate õigusaktide rakendamisel.
[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]

(6) Riikliku järelevalve läbiviijal on õigus:
1) külastada õppe- ja kasvatustegevusi, teavitades eelnevalt direktorit;
[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]
2) osaleda õppenõukogu, hoolekogu (nõukogu) ja lastevanemate koosolekutel;
[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]
3) tutvuda kooli dokumentidega;
[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]
4) saada koolilt informatsiooni õigusaktide rakendamise kohta;
[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]
5) teha kooli direktorile ja kooli pidajale ettepanekuid kooli tegevuse parendamiseks ning täitmiseks kohustuslikke ettekirjutusi õppe- ja kasvatustegevuses esinevate puuduste kõrvaldamiseks;
[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]
6) teha kooli direktorile, õppenõukogule, hoolekogule (nõukogule) ning kooli pidajale, välja arvatud valla- või linnavalitsusele või valla- või linnavolikogule, täitmiseks kohustuslikke ettekirjutusi nende antud ja seaduse või seaduse alusel antud muu õigusaktiga vastuolus olevate õppe- ja kasvatustegevust reguleerivate üksikaktide kooskõlla viimiseks seaduse või seaduse alusel antud muu õigusaktiga;
[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]
7) teha maavanemale ettepanek riikliku järelevalve teostamiseks valla- või linnavalitsuse või valla- või linnavolikogu üksikakti seaduslikkuse üle vastavalt Vabariigi Valitsuse seadusele;
[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]
8) teha kooli pidajale ettepanek lõpetada tööleping direktoriga, kes on pannud toime vääritud teo, ametialase süüteo või korruptiivse teo, või teha ettekirjutus lõpetada tööleping direktoriga, kes ei vasta oma ametikohale.
[RT I 2008, 18, 125- jõust. 15.05.2008]

(7) Riikliku järelevalve tulemused vormistatakse õiendiga.
[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]

(8) Õiendis esitatakse lühiaandmed õppeasutuse kohta, järelevalve läbiviijate ja kaasatud ekspertide nimed, järelevalve kokkuvõtte ning tehtud ettekirjutused ja ettepanekud.
[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]

(9) Ettekirjutuses märgitakse:
1) selle isiku või organi nimi, kellele ettekirjutus on suunatud;
[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]
2) õigusrikkumise asjaolude kirjeldus;

[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]

3) õigusrikkumise lõpetamiseks vajalike toimingute tegemise kohustus;

[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]

4) ettekirjutuse alus;

[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]

5) ettekirjutuse tegemise kuupäev;

[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]

6) ettekirjutuse täitmise ning täitmisest teavitamise tähtaeg;

[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]

7) riikliku järelevalve läbiviijate ja kaasatud ekspertide nimed ja ametikohad;

[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]

8) ettekirjutuste vaidlustamise võimalused, tähtaeg ja kord.

[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]

(10) Õiendi allkirjastavad järelevalve läbiviimises osalenud ametnikud. Õiendi kinnitab kas haridus- ja teadusminister või maavanem.

[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]

(11) Õiend tehakse koolile ning kooli pidajale teatavaks 60 kalendripäeva jooksul järelevalve läbiviimise algusest arvates.

[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]

(12) Kui kooli pidaja ei täida ettekirjutust hoiatuses märgitud tähtaja jooksul, siis võib järelevalveorgan rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Sunniraha ülemmäär on 10 000 krooni.

[RT I 2008, 18, 125- jõust. 15.05.2008]

IX. peatükk **KOOLI ÜMBERKORRALDAMINE, ÜMBERKUJUNDAMINE,** **MUNITSIPAAL- VÕI ERAOMANDISSE** **ANDMINE JA TEGEVUSE LÕPETAMINE**

[RT I 2006, 46, 334- jõust. 03.11.2006]

§ 49.

(1) Riigikooli ümberkorraldamine ja ümberkujundamine toimub Vabariigi Valitsuse seaduse alusel, arvestades käesolevas paragrahvis sätestatud erisusi.

(2) Riigikooli korraldab ja kujundab ümber Haridus- ja Teadusministeerium. Munitsipaalkooli korraldab ja kujundab valla- või linnavolikogu otsusel ümber valla- või linnavalitsus. Kooli ümberkorraldamise või ümberkujundamise otsus tehakse arvestusega, et sellest on võimalik teavitada kirjalikult Haridus- ja Teadusministeeriumi, maavanemat, kooli, vanemaid ja õpilasi vähemalt kuus kuud enne uue õppeaasta algust.

(3) Kooli ümberkorraldamine ja ümberkujundamine võib toimuda järgmistel juhtudel:

- 1) linnas või vallas on koolitusnõudlus suurenenud või vähenenud;
- 2) finantseerimisvõimalused on suurenenud või vähenenud;
- 3) ümberkorraldused haridussüsteemis;
- 4) muud seadusest või regionaalpoliitikast tulenevad juhud.

(4) Koolide ümberkorraldamine käesoleva seaduse tähenduses seisneb koolide ühinemises või jagunemises. Koolid ühinevad või jagunevad järgmiselt:

- 1) koolid ühendatakse üheks kooliks, kusjuures ühendatavad koolid lõpetavad tegevuse ja nende baasil moodustatakse uus kool;
- 2) kool liidetakse teise kooliga ja liidetav kool lõpetab tegevuse;
- 3) kool jaotatakse vähemalt kaheks kooliks ja jagunev kool lõpetab tegevuse;
- 4) kool eraldatakse teisest koolist, selle tulemusena moodustatakse uus kool ja säilib esialgne kool.

(4¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud kohaldatakse ka koolieelse lasteasutuse seaduses sätestatud lasteasutuse liitmisel algkooli või põhikooliga.

(5) Kooli ümberkujundamine käesoleva seaduse tähenduses on käesoleva seaduse § 2 lõikes 4 nimetatud kooli liigi muutmine.

(6) Kooli ümberkorraldamine või ümberkujundamine toimub pärast õppeperioodi lõppu.

(7) Munitsipaalkooli ümberkorraldamise või ümberkujundamise tulemusel moodustatud munitsipaalkoolile taotletakse koolitusluba.

[RT I 2006, 46, 334- jõust. 03.11.2006]

§ 49¹. [RT I 2006, 46, 334- jõust. 03.11.2006]

(1) Riigikooli tegevuse lõpetab Haridus- ja Teadusministeerium. Munitsipaalkooli tegevuse lõpetab kohaliku omavalitsuse volikogu otsusel valla- või linnavalitsus. Kooli tegevuse lõpetamise otsus tehakse arvestusega, et sellest on võimalik teavitada kirjalikult Haridus- ja Teadusministeeriumi, maavanemat, kooli, vanemaid ja õpilasi vähemalt kuus kuud enne uue õppeaasta algust.

(2) Kooli tegevus lõpetatakse, kui:

- 1) riikliku järelevalveorgani hinnangul ei vasta kooli õppetase riikliku õppekavaga kehtestatud nõuetele;
- 2) kooli ei ole võimalik finantseerida;
- 3) munitsipaalkooli kõik koolitusload on tühistatud;
- 4) teistel seadusega ettenähtud juhtudel.

(3) Kooli tegevus lõpetatakse pärast õppeperioodi lõppu.

(4) Riigikooli tegevuse lõpetamisel tagab Haridus- ja Teadusministeerium, munitsipaalkooli tegevuse lõpetamisel tagavad munitsipaalkooli teeninduspiirkonna valla- või linnavalitsused õpilastele võimaluse jätkata õpinguid teises koolis.

(5) Riigikooli tegevuse lõpetamine toimub Vabariigi Valitsuse kehtestatud korras.

(6) [Kehtetu – RT I 2001, 75, 454 - jõust. 21.09.2001]

§ 49².

(1) Haridus- ja teadusministril on õigus anda riigikool munitsipaal- või eraomandisse.

(2) Riigikooli munitsipaal- või eraomandisse andmine toimub likvideerimismenetlusega ja riigikool antakse munitsipaal- või eraomandisse koos kõigi tema õiguste, kohustuste, asjade ja muude õigushüvedega. Selle tulemusel moodustub munitsipaalkool või erakool ja riigikooli tegevus loetakse lõppenuks. Samaaegselt riigikooli munitsipaal- või eraomandisse andmisega väljastatakse moodustuvale munitsipaal- või erakoolile koolitusluba.

(3) Riigikooli võib anda munitsipaal- või eraomandisse, kui:

- 1) see on otstarbekas koolivõrgu arengu seisukohalt;
- 2) kooli juhtimine ning õppe- ja kasvatustegevus munitsipaal- või erakoolina on tulemuslikum;
- 3) koolil on munitsipaal- või erakoolina paremad võimalused omandatava hariduse kvaliteedi tagamiseks, sealhulgas õppe- ja kasvatustegevuse tingimuste parandamiseks;
- 4) kool suudab munitsipaal- või erakoolina tagada üldhariduse parema kättesaadavuse piirkonnas.

(4) Riigikooli võib anda aktsiaseltsi, osühingu, sihtasutuse või mittetulundusühingu omandisse, mille üheks aktsionäri-, osaniku-, asutaja- või liikmeõiguse teostajaks on riik, vald või linn.

(5) Riigikooli munitsipaalomandisse andmiseks esitab valla- või linnavolikogu, riigikooli eraomandisse andmiseks aga eraõigusliku juriidilise isiku vastav organ haridus- ja teadusministrile taotluse, mis peab sisaldama andmeid käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tingimuste täitmise kohta. Samaaegselt riigikooli munitsipaal- või eraomandisse andmise taotlusega taotletakse õigusaktidega sätestatud tingimustel ja korras munitsipaalkoolile või erakoolile koolitusluba.

(6) Munitsipaal- või eraomandisse andmine sätestatakse vastavalt valla- või linnavolikogu või eraõigusliku juriidilise isiku organi ning haridus- ja teadusministri vahel käesoleva seaduse alusel sõlmitavas lepingus. Lepingu kohustuslikud tingimused on:

- 1) riigikooli munitsipaal- või eraomandisse andmise kuupäev;
- 2) munitsipaalkooli või erakooli ülesanded;
- 3) õppekavad, mille alusel riigikooli õpilased jätkavad õpinguid munitsipaalkoolis või erakoolis;
- 4) riigikooli õpilaste õpingute jätkamise tingimused ja kord munitsipaalkoolis või erakoolis;
- 5) riigikooli töötajate töö jätkamise tingimused ja kord munitsipaalkoolis või erakoolis töösuhteid reguleerivate õigusaktidega sätestatud alustel, tingimustel ja korras;
- 6) riigikooli kasutuses oleva riigivara vallale, linnale või eraõiguslikule juriidilisele isikule üleandmise tingimused, kord ja tähtaeg õigusaktidega sätestatud alustel, tingimustel ja korras;
- 7) riigikooli asjaajamise vallale, linnale või eraõiguslikule juriidilisele isikule üleandmise tingimused, kord ja tähtaeg;
- 8) riigikooli munitsipaal- või eraomandisse andmisega kaasnevate võimalike organisatsiooniliste ja eelarveliste küsimuste ning muude varalisi kohustusi ja õigusi käsitlevate küsimuste lahendamine.

(7) Riigikooli munitsipaal- või eraomandisse andmisel tagavad Haridus- ja Teadusministeerium ning vald, linn või eraõiguslik juriidiline isik õpilastele võimaluse jätkata üldhariduse omandamist munitsipaal- või erakoolis.

(8) Riigikooli munitsipaal- või eraomandisse andmine toimub pärast õppeperioodi lõppu. Riigikooli munitsipaal- või eraomandisse andmise otsusest teatatakse õpilastele ja kooli personalile hiljemalt kaks kuud enne uue õppeaasta algust.

[RT I 2006, 46, 334- jõust. 03.11.2006]

§ 50. [Kehtetu – RT I 1999, 24, 358 - jõust. 21.03.1999]

X. peatükk

SEADUSE RAKENDAMINE

§ 51.

(1) Käesoleva seaduse § 26 1. lõige jõustub 1995. aasta 1. septembril.

(2) Käesoleva seaduse § 29 2. lõige jõustub 1995. aasta 1. jaanuaril.

(3) Käesoleva seaduse § 37 jõustub 1997. aasta 1. septembril. Õpetajate ettevalmistuse vastavalt käesolevale seadusele korraldab Haridusministeerium.

(4) Valla- või linnavalitsus ning Kultuuri- ja Haridusministeerium sõlmivad hiljemalt 1994. aasta 1. aprilliks vastavalt käesoleva seaduse § 39 2. lõikele nende koolidirektoritega (juhatajatega), kes töötavad ja soovivad tööd jätkata, poolte kokkuleppel töölepingud kuni viieks aastaks.

(4¹) Käesoleva seaduse § 39 lõigetes 4 ja 5 nimetatud konkursi alusel enne 2008. aasta 1. augustit ametisse kinnitatud direktori kehtiv määratud ajaks sõlmitud tööleping muutub tähtaja möödumisel määramata ajaks sõlmitud töölepinguks.

[RT I 2008, 18, 125- jõust. 15.05.2008]

(5) Käesoleva seaduse § 38 2. lõige jõustub 1994. aasta 1. septembril.

(6) Käesoleva seaduse § 44 jõustub 1994. aasta 1. jaanuaril.

(7) Käesoleva seaduse § 25 lõige 1¹ jõustub 2004. aasta 1. septembril.

(8) Käesoleva seaduse § 35¹ jõustub 2005. aasta 1. septembril.

(9) Kooli arengukava tegevuskava viiakse käesoleva seaduse § 3¹ lõikega 2¹ kooskõlla hiljemalt 2010. aasta 1. septembriks.

(10) Käesoleva seaduse § 42² lõikes 3 nimetatud sisehindamise aruande on kool kohustatud koostama hiljemalt 2010. aasta 1. septembriks.

(11) Riikliku järelevalve prioriteetid, temaatilise riikliku järelevalve läbiviimise, selle tulemuste vormistamise ning tulemustest teavitamise korra 2006/2007. õppeaastaks kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega 2006. aasta 1. septembriks.

(12) Käesoleva seaduse § 38 lõikes 4 kehtestatud piirangud isiku töölevõtmisel kehtivad pärast sätte jõustumist lastega seotud tööle asuva isiku kohta.

[RT I 2007, 45, 320- jõust. 20.07.2007]

§ 51¹. (1) Klassi täituvuse ülemiseks piirnormiks on 36 õpilast:

1) 6.– 9. klassis 2008/2009. õppeaastani;

2) 5. klassis 2007/2008. õppeaastani;

3) 4. klassis 2006/2007. õppeaastani;

4) 3. klassis 2005/2006. õppeaastani;

5) 2. klassis 2004/2005. õppeaastani;

6) 1. klassis 2003/2004. õppeaastani.

[RT I 2004, 30, 206- jõust. 07.05.2004]

§ 52.

(1) Muukeelse põhikooli õppekava ja koolikorraldus peavad aastaks 2007 tagama kõigile põhikooli lõpetajatele eesti keele oskuse tasemel, mis võimaldab jätkata õpinguid eesti keeles.

(2) Riigi- ja munitsipaalgümnaasiumides alustatakse üleminekut eesti õppekeelele hiljemalt 2007/2008. õppeaastal.

(3) [Kehtetu – RT I 2003, 21, 125- jõust. 13.03.2003]

§ 53. Kuni riiklike õppekavade kehtestamiseni kehtivad senised õppekavad ning nende kinnitamise kord.

§ 53¹. Tegutsevad koolid, kellel puudub koolitusluba, võrdsustatakse koolitusluba omavate koolidega 2007. aasta 31. augustini. Kuni nimetatud tähtpäevani võib tegutseva kooli pidaja koolitusloa väljastamiseks esitatavale taotlusele käesoleva seaduse § 12¹ lõikes 3 nimetatud dokumentide asemel lisada riikliku järelevalve läbiviimise tulemusi kajastavad kontrollaktid, mis on koostatud kuue aasta jooksul enne taotluse esitamist. Kui tegutsevale koolile ei ole kuue aasta jooksul enne taotluse esitamist riiklik järelevalveorgan kontrollakti koostanud, tuleb koolitusloa taotlusele lisada käesoleva seaduse § 12¹ lõikes 3 nimetatud dokumendid. [RT I 2006, 32, 246- jõust. 17.07.2006]

§ 53². Riigikoolis haridusministril või maavanemal, kui riigikool on maavalitsuse haldamisel, munitsipaalkoolis vallavanemal või linnapeal või tema volitatud ametiisikul muuta määramata ajaks sõlmitud töölepingu alusel töötava ja tööd jätkata sooviva koolidirektori tööleping määratud ajaks sõlmitud töölepinguks kestusega viis aastat 2001. aasta 1. jaanuariks.

§ 53³.

(1) Käesoleva seaduse §-s 3¹ nimetatud kooli arengukava kinnitatakse hiljemalt 2001. aasta 1. septembriks.

(2) Tegutsevate koolide põhimäärused viiakse vastavusse käesoleva seaduse § 12 lõike 3 punktiga 8 ja §-ga 49 2002. aasta 1. septembriks.

(3) Kooli kodukord viiakse käesoleva seaduse § 32 lõigetega 2 ja 3 vastavusse hiljemalt 2004. aasta 1. septembriks. [RT I 2004, 30, 206- jõust. 07.05.2004]

§ 54. [Käesolevast tekstist välja jäetud]